

4 Poemas de Juan Sánchez Peláez

4 Ποιήματα του Χουάν Σάντσεζ Πελάεθ

Traducción: Stelios Karayanis

Μετάφραση :Στέλιος Καραγιάννης

Nació en Altigracia de Orituco, Venezuela en 1922. Sánchez Peláez siendo adolescente vivió durante cuatro años en Chile, donde entabló amistad con los escritores que formaban el célebre Grupo Mandrágora. Poesía la suya volcada hacia lo existencial. Singularmente su poética está relacionada con corrientes francesas tanto del siglo XIX —en especial con Rimbaud— como del XX —en particular con el surrealismo. Premio Nacional de Literatura 1976 con la obra Rasgos comunes, en el género Poesía.

Γεννήθηκε στην Αλταγκράθια του Οριτούτο το 1922 και πέθανε στο Καράκας το 2003. Έζησε νέος στη Χιλή και συνδέθηκε με το διάσημο λογοτεχνικό κίνημα Μανδραγόρας. Καλλιέργησε από νωρίς μια υπαρξιακή ποίηση επηρεασμένη από του Γάλλους συμβολιστές και μοντερνιστές και ιδιαίτερα από τον Ρεμπώ. Επηρεάστηκε επίσης από τον υπερρεαλισμό. Το 1976 τιμήθηκε με το εθνικό βραβείο ποίησης της Βενεζουέλας

XII

Yo me identifico, a menudo, con otra persona que no me revela su nombre ni sus facciones. Entre dicha persona y yo, ambos extrañamente rencorosos, reina la beatitud y la crueldad. Nos amamos y nos degollamos. Somos dolientes y pequeños. En nuestros lechos hay una iguana, una rosa mustia (para los días de lluvia) y gatos sonámbulos que antaño pasaron sobre los tejados.

Nosotros, que no rebasamos las fronteras, nos quedamos en el umbral, en nuestras alcobas, siempre esperando un tiempo mejor.

El ojo perspicaz descubre en este semejante mi propia ignorancia, mi ausencia de rasgos frente a cualquier espejo.

Ahora camino, desnudo en el desierto. Camino en el desierto con las manos.

XII

Εγώ ταυτίζομαι, συχνά, με ένα άλλο πρόσωπο που δεν μου αποκαλύπτει το όνομά του ούτε τα χαρακτηριστικά του. Ανάμεσα στο εν λόγω πρόσωπο και σε μένα, και οι δυο μας είμαστε παράξενα μνησικάκοι, βασιλεύει η ευλάβεια και η αγριότητα. Αγαπιόμαστε και σφαζόμαστε. Είμαστε μικροί και βασανισμένοι. Στα κρεβάτια μας υπάρχει ένα ιγουάνα, ένα τριαντάφυλλο μαραμένο (για τις μέρες της βροχής) και γάτοι ξαγρυπνισμένοι που πέρασαν μαζί από τις στέγες.

Εμείς, που δεν υπερβαίνουμε τα όρια, παραμένουμε στο υπέρθυρο, στα δωμάτιά μας, περιμένοντας πάντα μια καλύτερη εποχή.

Το διορατικό μάτι ανακαλύπτει σ' αυτή την ομοιότητα την ίδια μου την άγνοια, την απουσία στοιχείων από μένα μπροστά σε οποιοδήποτε καθρέφτη.

Τώρα βαδίζω , γυμνός μες στην έρημο. Βαδίζω μες στην έρημο με τα χέρια.

PROFUNDIDAD DEL AMOR

Las cartas de amor que escribí en mi infancia eran memorias de un futuro paraíso perdido. El rumbo incierto de mi esperanza estaba signado en las colinas musicales de mi país natal. Lo que yo perseguía era la corza frágil, el lebrez efímero, la belleza de la piedra que se convierte en ángel.

Ya no desfallezco ante el mar ahogado de los besos.
Al encuentro de las ciudades:
Por guía los tobillos de una imaginada arquitectura
Por alimento la furia del hijo pródigo
Por antepasados, los parques que sueñan en la nieve, los árboles que incitan a la más grande melancolía, las puertas de oxígeno que estrema la bruma cálida del sur, la mujer fatal cuya espalda se inclina dulcemente en las riberas sombrías.

Yo amo la perla mágica que se esconde en los ojos de los silenciosos, el puñal amargo de los taciturnos.
Mi corazón se hizo barca de la noche y custodia de los oprimidos.
Mi frente es la arcilla trágica, el cirio mortal de los caídos, la campana de las tardes de otoño, el velamen dirigido hacia el puerto menos venturoso
o al más desposeído por las ráfagas de la tormenta.
Yo me veo cara al sol, frente a las bahías mediterráneas, voz que fluye de un césped de pájaros.

Mis cartas de amor no eran cartas de amor sino vísceras de soledad.

Mis cartas de amor fueron secuestradas por los halcones ultramarinos que atraviesan los espejos de la infancia.

Mis cartas de amor son ofrendas de un paraíso de cortesanas.

¿Qué pasará más tarde, por no decir mañana?, murmura el viejo decrepito. Quizás la muerte silbe, ante sus ojos encantados, la más bella balada de amor.

ΒΑΘΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

Τα ερωτικά γράμματα που έγραψα στα παιδικά μου χρόνια ήτανε μήνες ενός μελλοντικού χαμένου παραδείσου. Η αβέβαιη πορεία της ελπίδας μου ήταν χαραγμένη στους μουσικούς λόφους της πατρίδας μου. Εγώ αυτό που επεδίωκα ήταν η αβεβαιότητα του ζαρκαδιού,, το εφήμερο παιχνίδι την ομορφιά της πέτρας που μετασχηματίζεται σε άγγελο.

Πια δεν λιποθυμώ μπροστά σε μια θάλασσα πνιγμένη απ' τα φιλιά.
Στη συνάντησή μου με τις πολιτείες έχω :
Οδηγό τους αστράγαλους μιας φανταστικής αρχιτεκτονικής
Τροφή τη βιασύνη ενός μονογενούς υιού
Προηγούμενα, τα πάρκα που αντηχούν στο χιόνι , τα
δέντρα που υποβάλλουν την πιο μεγάλη μελαγχολία, τις πόρτες
με το οξυγόνο που περισφίγγει η απαλή ομίχλη του Νότου,
τη μοιραία γυναίκα που η πλάτη της γέρνει γλυκά στις σκιερές όχθες.

Εγώ αγαπώ τη μαγική πέρλα που κρύβεται μες στα μάτια των σιωπηλών ανθρώπων, τη πικρή φούχτα των λιγομίλητων.

Η καρδιά μου έγινε μια νυχτερινή βάρκα και κουστωδιά για τους καταπιεσμένους.

Το μέτωπο μου είναι ο τραγικός πηλός , το νεκρικό κερί των πεθαμένων,
η καμπάνα μες στα απόβραδα του φθινοπώρου, το ιστιοφόρο που κατευθύνεται στο
κακότυχο λιμάνι

η στο πιο δοκιμασμένο απ' τις κατεβασιές της καταγιγίδας.

Εγώ στέκομαι απέναντι στον ήλιο, απέναντι στις μεσογειακές πεδιάδες, φωνή
που ξεπηδά από μια βλάστηση με πουλιά.

Τα ερωτικά μου γράμματα δε ήταν γράμματα του έρωτα αλλά σπλάχνα της μοναξιάς.

Τα ερωτικά μου γράμματα αρπάχτηκαν από τα υπερπόντια
γεράκια που διασχίζουν τους καθρέφτες της παιδικής μου ηλικίας.

Τα ερωτικά μου γράμματα είναι προσφορές ενός παραδείσου
με ερωτευμένες γυναίκες.

Τι θα συμβεί αργότερα, για να μην πω αύριο;, ψιθυρίζει ο γεροξεκούτης. Ίσως ο έρωτας να
σφυρίζει, στα μαγεμένα αυτιά του,

την πιο ωραία μπαλάντα του έρωτα.

VI

Ezra Pound quizás tenga un taller literario en el más allá o sonría frecuentemente por la inmensa ternura de Gerard de Nerval. Ha de expresar el americano universal cuando mire a las nubes: “estos perros lanudos son nuestros”. Pero entonces verán los ángeles su corazón marino y de almendra. Y atisbarán en lo oscuro, más abajo, como surgiendo de la tierra, estallando en el aire, un abanico fino de resplandor. La boca de Ezra Pound probará otra vez aquel fruto dulce (la mora), aquel pedazo mordido con las mujeres que amó; y abrirá sacos que contienen avena, pasto, mucha avena, mucho pasto y mañanas sin fin para mantenernos alimentados y despiertos a todos nosotros.

VI

Ο Έζρα Πάουντ ίσως να είχε ένα λογοτεχνικό εργαστήριο στο υπερπέραν η να χαμογελούσε συχνά για την άπειρη τρυφερότητα του Ζεράρ ντε Νερβάλ. Θα πρέπει να είχε πει ο παγκόσμιος αμερικάνος όταν κοίταξε τα σύννεφα: “αυτά τα μάλλινα σκυλιά είναι δικά μας”. Αλλά τότε θα δουν οι άγγελοι τη θαλασσινή και αμυγδαλωτή καρδιά του. Και θα κρυφοκοιτάξουν στο βάθος, πιο κάτω, σαν να χουν βγει από τη γη, εγκαθιστώντας μες στον αέρα, μια λεπτά βεντάλια όλο εκλάμψεις. Το στόμα του Έζρα Πάουντ θα δοκιμάσει γι’ άλλη μια φορά εκείνο το γλυκό φρούτο (τη φράουλα), εκείνο το κομμάτι το δαγκωμένο απ’ τις γυναίκες που αγάπησε; και θα ανοίξει σακιά που θα περιέχουν avena, χόρτο, mucha avena, πολύ χόρτο και πρωινά δίχως τέλος για να μας διατηρήσει χορτασμένους και άγρυπνους όλους εμάς.

YO NO SOY HOMBRE NI MUJER

Yo no soy hombre ni mujer
yo sólo tengo resplandor propio
cuando no pierdo el curso de río
cuando no pierdo su verdadero sol
y puedo alejarme libre, girar, bogar,
navegar dentro de lo absoluto y el
mar blanco

entonces sí soy
el hombre rojo lleno de sangre

y sí soy la mujer: una flor límpida, un
lirio grande

y también soy el alma

y clarean los valles hondos
en nuestro mudo abrazo eterno,
amor frío

-y qué más
qué más por ahora
piragua azul
piragüita.

ΕΓΩ ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΑΝΤΡΑΣ ΟΥΤΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

Εγώ δεν είμαι άντρας ούτε γυναίκα
εγώ μόνο έχω δική μου λάμψη
όταν δε χάνω τη ροή του ποταμού
όταν δε χάνω τον αληθινό του ήλιο
και μπορώ να απομακρυνθώ ελεύθερος, να γυρίσω , να κωπηλατήσω,
να πλεύσω μες στο απόλυτο και μέσα στην
πάλλευκη θάλασσα

τότε ναι είμαι
ο κόκκινος άντρας ο γεμάτος με αίμα

και ναι είμαι η γυναίκα: ένα λουλούδι διάφανο, ένας
ψηλός κρίνος

κι ακόμα είμαι η ψυχή

και ξανοίγουν οι σκοτεινές κοιλάδες
στο δικό μας βουβό και αιώνιο αγκάλιασμα,
παγερέ μου έρωτα

-και τι άλλο
και τι άλλο για τώρα
πιρόγα γαλάζια
μικρή μου πιρόγα.